

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 21CoP/74/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 0022200131
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 01. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Antónia Kandravá
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2024:0022200131.3

Uznesenie

Krajský súd v Prešove, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Antónie Kandravej a členiek senátu JUDr. Moniky Tobiašovej a JUDr. Elišky Wagshalovej, vo veci starostlivosti o maloleté deti V. a to V., narodený XX.X.XXXX a F., narodená XX.X.XXXX, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny V., deti rodičov F. V., rod. K., narodená XX.X.XXXX, bytom K. XXX, toho času K. XX, B., právne zastúpenej Advokátskou kanceláriou JUDr. Peter Szárszoi, s.r.o., Štefánikova 8, Michalovce a V. V., narodený X.X.XXXX, bytom K. XXX, právne zastúpeného JUDr. Janou Bajuzíkovou, advokátkou Advokátskej kancelárie so sídlom Štefánikova 8, Michalovce, o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností, o odvolaní rodičov proti rozsudku Okresného súdu Michalovce č.k. 15P/4/2022-447 zo dňa 24. 02. 2023, takto

rozhodol:

Zrušuje rozsudok vo výrokoch II., III., IV. a v rozsahu zrušenia vec vracia súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

I. Predmet konania

1. Predmetom konania je úprava výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom - výživné zo strany otca. Matka návrh odôvodnila tým, že s otcom nežije v spoločnej domácnosti, deťom zabezpečuje osobnú starostlivosť ona a žiada od otca plnenie výživného.

II. Napadnuté rozhodnutie

2. Okresný súd Michalovce (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol tak, že:

„I. Konanie o zverenie maloletého V. V., nar. XX.X.XXXX a maloletej F. V., nar. XX.X.XXXX do osobnej starostlivosti matky a úpravy styku s otcom z a s t a v u j e.

II. Otec je p o v i n n ý prispievať na výživu maloletého V. V., nar. XX.X.XXXX výživným vo výške 200 Eur mesačne a na maloletú F. V., nar. 26.7.2013 výživným vo výške 200 Eur mesačne, ktorú sumu je otec povinný prispievať k rukám matky, vždy do 15-teho dňa, toho ktorého mesiaca vopred, od 13.1.2022 do 15.9.2022.

III. Dĺžne výživné za obdobie od 13.1.2022 do 15.9.2022 na maloletého V. v sume 700 Eur a na maloletú F. v sume 700 Eur súd povoľuje otcovi splácať v 100 eurových mesačných splátkach na každé dieťa, splatných spolu s bežným výživným, pod následkami straty výhody splátok s tým, že prvá splátka je splatná 15-tym dňom nasledujúceho mesiaca, od právoplatnosti rozsudku.

IV. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.“

X. Svoje rozhodnutie súd prevej inštancie odôvodnil tým, že z vykonaného dokazovania zistil skutočný stav, podľa ktorého je manželstvo rodičov maloletých detí právoplatne rozvedené rozsudkom č.k. XXP/XX/XXXX-XXX. Obe maloleté deti boli zverené do osobnej starostlivosti matky a otec bol zaviazaný prispievať na výživu oboch maloletých detí v sume XXX eur mesačne na bežné výživne . Maloletá F. navštevuje C. ročník Základnej školy v B. a jej mesačné výdavky činia približne XXX Eur.Výdavky sú hlavne na stravu vo výške XXX Eur, knihy XX - XX Eur, výdavky na dopravu XX Eur - XX Eur, výdavky na školské pomôcky, zošity, obaly, pilot perá a ďalšie činia približne XX Eur mesačne, Taktiež matka F. kupuje fixy, keďže veľa kreslí a jedny fixy stoja päť Eur, aktivity XX Eur, v tom je zahrnuté kino, divadlo, vstupenky na nejaké podujatia, oblečenie XXX Eur mesačne (topánky, legíny, mikiny, tričko, čiapka), micelárna voda, kondicionér na vlasy, lieky v hodnote XX Eur, náklady na bývanie XX Eur, vreckové XX Eur mesačne, pobyty počas prázdnin asi XXX Eur ročne .Maloletý V. navštevuje W. ročník Základnej školy v B.. Jeho mesačné výdavky činia obdobne ako u F., akurát v položke knihy je to suma XX Eur, pretože číta menej ako F.. Oblečenie na neho je trochu drahšie, pretože je veľký. Matka deťom poskytuje aj vreckové vo výške XX Eur, čo činí dve eurá pre deti na deň . Toho času býva matka spolu s deťmi u svojej matky v rodinnom dome, pričom mesačne jej prispieva na domácnosť sumou XXX - XXX Eur. V. nemá vedomosť, že by otec deťom kupoval niečo nad rámec výživného. Tvrdil, že kupoval oblečenie, ale tieto veci ostávajú u neho. Otec sa s deťmi stretáva, prejavuje o nich záujem každý druhý víkend. Matka nemá ďalšie vyživovacie povinnosti.Vo vzťahu k pomerom otca súd uzavrel, že pracuje v spoločnosti F. C. B., ako robotník a jeho mesačný čistý príjem, že XXX - XXX eur. Ma príjem z prenájmu chaty asi XXX eur mesačne. Žije sám v rodinnom dome, ktorý je v jeho výlučnom vlastníctve. Ďalej má vo vlastníctve dvojizbový byt v meste V.. Na strane matky zistil, že matka vykonáva živnosť, a to reklamné a marketingové práce. Posudzoval jej príjmy z daňového priznania za rok XXXX (čl. XX, XX, XX, XX).

4. Pri určení výšky výživného súd prihliadol nielen na zárobkové možnosti a schopnosti obidvoch rodičov, ich majetkové pomery, ale predovšetkým na odôvodnené potreby maloletých detí, pričom výšku mesačných nákladov maloletých detí vo výške 675 Eur na jedno maloleté dieťa ako uviedla matka súd nepovažuje za nevyhnutné a primerané a taktiež tieto výdavky matka náležite neodôvodnila. Pri určovaní konkrétneho rozsahu výživného je preto potrebné vychádzať predovšetkým z toho, aká peňažná suma mesačne je potrebná na úhradu odôvodnených potrieb dieťaťa. Výdavky, ktoré matka uviedla v súvislosti s maloletými deťmi: strava: 250 Eur, doprava: 30 Eur, aktivity: 25 Eur, školské potreby: 17 Eur, oblečenie: 105 Eur, lieky, kozmetika: 40 Eur, náklady na bývanie: 80 Eur, kultúra: 25 Eur, vreckové: 60 Eur, knihy: 30 Eur, pobyty počas prázdnin: 8,3 eur (100 eur ročne), spolu 670,3 eur. Podľa názoru súdu všetky tieto výdavky nezodpovedajú odôvodneným potrebám detí v rovnakom veku a na rovnakom stupni školskej dochádzky, pretože vybočujú z rámca potrieb iných detí v rovnakom veku. Za objektívne opodstatnené považuje súd výdavky vo výške 435 Eur a to : strava: 150 Eur, doprava: 30 Eur, aktivity: 25 Eur, školské potreby: 17 Eur, oblečenie: 70 Eur, lieky, kozmetika: 20 Eur, bývanie: 80 Eur, kultúra: 15 Eur, vreckové: 10 Eur, knihy: 10 Eur, pobyty počas prázdnin: 8,3 Eur. Matka pracuje ako živnostníčka s čistým príjmom 1000 Eur, pričom za obdobie január - september 2022 jej čistý príjem vrátane mimoriadnych odmien od spoločnosti U9 činil 1813 Eur. Žije v spoločnej domácnosti žije s maloletými deťmi a svojou matkou, ktorá je zamestnaná a má pravidelný príjem a ktorá sa taktiež podieľa na úhrade nákladov na domácnosť. Pokiaľ ide o príjem otca, tento činí 607,2 Eur a aj jeho majetkové pomery sú dobré, keďže tento je vlastníkom viacerých nehnuteľností a aj hnuiteľných vecí, ktoré majú určitú hodnotu. Svoj príjem tak otec môže zvýšiť aj prenájmom nehnuteľností, ktoré vlastní, prípadne ich predajom. Súd prihliadol na skutočnosť, že otec deťom prispieva aj nad rámec výživného, čo preukázal pokladničnými blokmi a s deťmi aktívne trávi voľný čas, čím otec preukazuje svoj záujem venovať sa deťom aj takýmto spôsobom a aj takýmto spôsobom majú deti možnosť podieľať sa na životnej úrovni rodiča.

5. Dlžné výživné za obdobie od 13.1.2022 do 15.9.2022 na maloletého V. v sume 700 Eur a na maloletú F. v sume 700 Eur súd povolil otcovi splácať v 100 eurových mesačných splátkach na každé dieťa, splatných spolu s bežným výživným, pod následkami straty výhody splátok s tým, že prvá splátka je splatná 15-tym dňom nasledujúceho mesiaca, od právoplatnosti rozsudku. Pri určení dlžného výživného súd vychádzal zo skutočnosti, že otec mal za vyššie uvedené obdobie zaplatiť na výživnom na jedno dieťa sumu 1 600 Eur (ide o 8 mesiacov) a keďže na jedno dieťa zaplatil po 900 Eur, čo preukázal výpisom z bankového účtu za obdobie od 15.12.2021 do 13.9.2022, výška dlžného výživného na jedno dieťa činí 700 Eur.

6. Súd svoje rozhodnutie právne odôvodnil s poukazom na ust. § 62 ods. 2, 3, § 36 ods. 1, § 24 ods. 3, § 25 ods. 1 zákona o rodine.

7. O trovách konania rozhodol podľa § 52 CMP a náhradu trov konania účastníkom nepriznal.

III. Odvolanie a vyjadrenie účastníkov konania

8. Matka podala odvolanie proti výrokom II. a III. Rozsudku z dôvodu, že súd nezistil úplne skutočný stav vecí, nesprávne právne vec posúdil a znemožnil strane, aby uskutočňovala procesné práva. Podľa odvolateľky sa v žiadnej miere súd nevyrovnal s majetkovými pomermi otca, len uviedol, že je vlastníkom hnutelých a nehnuteľných vecí. Odvolateľka poukazuje na to, že otec je vlastníkom značnej hodnoty nehnuteľných vecí a konkretizuje listy vlastníctva, na ktorých sú nehnuteľnosti zapísané. Poukazuje na to, že trhová hodnota týchto nehnuteľností je minimálne 952.500,- eur. Súd sa tak nevyrovnal s majetkovými pomermi povinného, kedy je dôležité, aby súd pri určovaní výživného na majetkové pomery prihliadol. Podľa názoru odvolateľky súd v odôvodnení rozsudku nevysvetlil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán. Navrhuje napadnutý rozsudok zrušiť vo výrokoch II. a III. a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

9. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal odvolanie aj otec proti výrokom o výživnom. Podľa jeho názoru súd prvej inštancie dospel k nesprávnym právnym záverom na základe skutkových zistení. Poukazuje na to, že doklady, ktoré matka predložila nie sú nákladmi vynaloženými v rámci starostlivosti. Náklady, ktoré vyčísluje matka vo výške 2.000,- eur mesačne sú neprimerané. Súd nezohľadnil v dostatočnej miere formu osobnej starostlivosti, pretože deťmi trávi takmer polovicu času ako matka. Súd nezohľadnil do dlžného výživného výšku finančnej sumy, ktorú v rozhodnom období použil pre uspokojovania potrieb maloletých detí. Rozhodnutie súdu prvej inštancie nepovažuje za dostatočne a riadne odôvodnené. Navrhuje zrušiť napadnutý rozsudok a zohľadniť podiel jeho osobnej starostlivosti a určiť dlžné výživné so započítaním už nákupov, ktoré otec realizoval.

10. Kolízny opatrovník navrhol potvrdiť napadnutý rozsudok ako vecne správny.

IV. Hodnotenie odvolacieho súdu

11. Krajský súd v Prešove (ďalej aj ako „odvolací súd“) v rámci kompetencií vyplývajúcich z ust. § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“) v spojení s ust. § 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej aj ako „C.s.p.“) preskúmal napadnuté rozhodnutie podľa zásad uvedených v § 62 a nasl. CMP, bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 C.s.p. a contrario a zistil, že neboli splnené podmienky pre jeho zmenu alebo potvrdenie podľa ustanovení §§ 387 a 388 C.s.p..

12. Odvolací súd po oboznámení sa s obsahom súdneho spisu, rozsahom vykonaného dokazovania a skutkovými zisteniami súdu prvej inštancie, zohľadňujúc námietky oboch odvolateľov považuje skutočný stav za nedostatočne zistený pre spravodlivé rozhodnutie vo veci. V nadväznosti na uplatnené odvolacie námietky odvolateľov odvolací súd uvádza, že neúplné zistenie skutočného stavu vecí považuje za nesprávny procesný postup, ktorým znemožnil účastníkom konania, aby uskutočňovali im patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Tento nedostatok zároveň nemožno odstrániť v odvolacom konaní, dodržiavajúc zásadu dvojinstančnosti súdneho konania. V prejednávanej príhode sa de facto presúva dokazovanie na odvolací súd, proti záverom ktorého účastníci konania nie sú oprávnení podať riadny opravný prostriedok. Za daného stavu odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok postupom vyplývajúcim z ustanovenia § 389 ods. 1 písm. b) C.s.p. a v rozsahu zrušenia vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Svoje rozhodnutie argumentuje nasledovne.

13. Zhrnúc skutočný stav, zistený súdom prvej inštancie maloleté deti po rozpade rodiny žijú v spoločnej domácnosti s matkou. Manželstvo rodičov je právoplatne rozvedené. Predmetom daného konania je tak úprava rozsahu výživného za obdobie do rozvodu manželstva rodičov maloletých detí. V čase začatia tohto súdneho konania rodičia nežili v spoločnej domácnosti a na úprave výkonu rodičovských

práv k maloletým deťom a povinnosti sa nedohodli. Maloleté deti sú žiakmi D. školy v B.. Súd v priebehu konania zisťoval výdaje maloletých detí a tieto výdaje zhodnotil ako výdaje oprávnené iba v časti podľa špecifikácie nákladov matky. Ide o výdaje, ktoré súvisia so stravou, ošatením, nákupom školských pomôcok a potrieb, drogérie, kozmetiky a ďalej sú to určité záujmové, športové a kultúrne potreby maloletých detí. Pokiaľ ide o možnosti, resp. príjmové pomery matky, tieto boli súdom zistené z daňového priznania k dani z príjmov fyzickej osoby za rok 2021 ako aj zo zmluvy o spolupráci (čl. 20, 21). Vo vzťahu k otcovi a zisťovaniu jeho pomerov, súd uzavrel, že otec je zamestnaný, vykonáva stavebné pomocné práce podľa pracovnej zmluvy so spoločnosťou F. C.,. V.. Zistil jeho čistý mesačný príjem z tejto pracovnej činnosti a zároveň zistil hnuiteľné veci, ktorých je vlastníkom ako sú plachetnice, motorové vozidlá, prívesne vozíky k plachetniciam k motorovým vozidlám, motorový čln čl. 14. Vo vzťahu k nehnuteľnostiam, ktorých je vlastníkom otec, tieto súd opisuje v zisteniach na čl. 23, ktoré majú vyplývať z tvrdenia matky. Pri príjmoch otca súd pri stanovení rozsahu výživného konštatoval, že otec síce má príjem vo výške 600, - eur mesačne, ale jeho majetkové pomery sú dobré, a tak si otec môže zvýšiť tento svoj mesačný príjem príjmom nehnuteľnosti.

14. Podľa ustanovenia § 62 ods. 1, 2 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine (ďalej len „Zákon o rodine“), plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov..

15. Podľa § 75 ods.1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

16. Podľa § 35 CMP, je súd povinný zisťovať skutočný stav veci, ktorý je podkladom pre rozhodnutie. Znamená to, že súd je povinný zistiť v konaní skutočný stav veci, ktorý je mierou čo najbližšieho priblíženia sa hmotnoprávneho rozsahu práv a povinností a právom chránených záujmov.

17. Podľa § 36 CMP súd je povinný vykonať aj iné dôkazy, ako navrhli účastníci, ak je to potrebné na zistenie skutočného stavu veci.

18. V prvom rade je potrebné uviesť že aj pri rozhodovaní súdu o úprave výživného má najvyššiu prioritu najlepší záujem mal. detí.

19. Zákon o rodine pri rozhodovaní o výške výživného vymedzuje kritériá, ako určitý návod pre súd, kombináciou ktorých sa má určiť konkrétna výška výživného. Na strane oprávneného sú to relevantné odôvodnené potreby. Na strane povinného sú to schopnosti, možnosti a majetkové pomery. Schopnosti predstavujú subjektívne kritérium určovania rozsahu vyživovacej povinnosti a rozumejú sa nimi vlastnosti dané telesnými a duševnými schopnosťami konkrétnej osoby povinného, zdravotným stavom, vlohami, nadaním, získanými skúsenosťami. Pri posudzovaní schopností a možností povinného rodiča sú dôležité jeho reálne zárobové (majetkové) pomery, dané napr. jeho fyzickým stavom, nadaním, množstvom získaných vedomostí a pracovnými skúsenosťami.

20. V zmysle § 28 Zákona o rodine je súčasťou rodičovských práv a povinností najmä sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj maloletého dieťaťa. V zmysle tohto zákonného ustanovenia je garantované právo rodičov vychovávať svoje deti a naopak deťom sa zaručuje právo na rodičovskú starostlivosť a výchovu. Tento zaručený princíp ochrany práv teda zahŕňa zo strany rodičov zabezpečenie podmienok materiálnej i nemateriálnej povahy k tomu, aby sa dieťa mohlo dostatočne rozvíjať. Pokiaľ ide o materiálne podmienky, tie sa realizujú prostredníctvom povinnosti rodičov podieľať sa na vyživovacej povinnosti k svojim deťom podľa kritérií uvedených v § 62 ods. 2 Zákona o rodine, pričom povinnosťou súdu je vždy prihliadnuť k všetkým dôležitým okolnostiam, u každého rodiča zvlášť, prihliadnuť na vek, vyspelosť dieťaťa, prihliadnuť na nevyhnutné potreby a potreby, ktoré sú nad rámec bežných potrieb, náklady ktoré súvisia so zdravotným stavom mal. dieťaťa, je nutné prihliadnuť na majetkové pomery oboch rodičov a následne až tak zhodnotiť možnosti, schopnosti otca ako povinného a zhodnotiť odôvodnené potreby maloletého. Je potrebné uviesť, že výživné pre dieťa slúži nielen na uspokojovanie odôvodnených potrieb.

21. K úplnosti zisteného skutočného stavu veci vo vzťahu k schopnostiam a možnostiam povinného rodiča -otca odvolací súd uvádza, že zistenia súdu prvej inštancie, ohľadne príjmových pomerov otca, sú nepresné a neúplné rovnako tak ako zistenia jeho majetkových pomerov. Súd prvej inštancie vyzval otca /čl. 24 súdneho spisu/ na opisy jeho mzdových listov a na preukázanie majetkových pomerov. Vychádzajúc nateraz zo zisteného skutočného stavu a zo zistení, ktoré vyplynuli z rozhodnutia Okresného súdu V. č.k. 29P 63/2021-488 zo dňa 3.8.2022 je možné konštatovať, že otec neoznámil a neuviedol súdu dôsledné a potrebné informácie na preukázanie a splnenie svojej dôkaznej povinnosti vo vzťahu k jeho majetkovým pomerom a vo vzťahu k jeho celkovým príjmovým pomerom. V prvom rade je zrejmé, že otec deklaruje príjem z pracovnoprávneho vzťahu, kedy tento príjem dosahuje veľmi nízky, čo je potrebné podrobiť prieskumu a zistiť aká je možná potencialita príjmov otca vo vzťahu k príjmu, vychádzajúc z jeho pracovných skúseností, vzdelania, práce pred daným zamestnaním, možnosti jeho uplatnenia na trhu práce. Vychádzajúc z vyššie citovaného rozhodnutia súdu, bolo súdom zistené, že otec mal mať obchodný podiel a byť spoločníkom spoločnosti C., B., aj v spoločnosti K. A. S., B. a podľa jeho tvrdenia mal túto činnosť v tejto spoločnosti ukončiť v roku XXXX. Dôvody pre ukončenie jeho účasti v tejto spoločnosti nie sú zrejmé. Okolnosti vzdania sa obchodného podielu v spoločnostiach otec súdu neoznámil a nezrejmil natoľko aby ich súd mohol relevantné posúdiť vo vzťahu k jeho celkovým pomerom.

22. Ďalej je potrebné súhlasiť s matkou pokiaľ v odvolaní uvádza, že súd nevenoval pozornosť celkovým majetkovým pomerom otca, a to teda vlastníctvu nehnuteľností, ktoré otec vlastní aj keď tieto nehnuteľnosti sú súdom zistené a opísané. V rozhodnutí súdu absentuje vyrovnanie sa s celkovým majetkom otca vo vzťahu k nehnuteľnostiam jasne a zrozumiteľne vo vzťahu k hodnoteniu jeho pomerov a odzrkadlenia sa v rozsahu výživného pre deti. Otec by mal mať príjem aj z prenájmu nehnuteľnosti nachádzajúcej sa v katastrálnom území V. zapísanej na LV č. XXXX, ide o byt č. X, kedy uzavrel sprostredkovateľskú dohodu X.X.XXXX so súhlasom, že táto nehnuteľnosť bude prenajímaná vo výške 450,- eur mesačne. Jeho majetkovým pomerom je potrebné venovať náležitú pozornosť a vyhodnotiť ich v konečnom hodnotení celkovej životnej úrovne otca, pretože dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov (§ 62 ods. 2 Zákona o rodine). Výška hodnoty majetku povinného je jedným z kritérií pri určovaní výšky výživného. K hodnote majetku otca je potrebné poznamenať, že súdy vzhľadom k vyšetrovacej zásade môžu vykonávať dôkazy pre preukázanie hodnoty tohto majetku formou znaleckého posudku, odborného vyjadrenia a podobne. Samozrejme, že táto hodnota majetku má vplyv pre posúdenie životnej úrovne otca a následne príjmy, ktoré otec má z prenájmov nehnuteľností je potrebné zaradiť medzi jeho príjmy. Je potrebné konštatovať, že vlastníctvo otca jeho nehnuteľností a hnutelný majetok sú nateraz svedčiacie o tom, že je dôvodné stanoviť iný rozsah výživného než ho stanovil súd. Pri určovaní výšky výživného súd musí skúmať skutočnosti na strane povinného, ktorým je hodnota majetkov povinného, jeho príjem, ale aj aké sú možnosti povinného získať lepšie platové ohodnotenie než to, ktoré súdu preukazuje. Pri stanovení výšky výživného je tak povinný súd zohľadniť celkový majetok, vlastníctvo povinného a životnú úroveň povinného. Súd prvej inštancie pri zistení majetku povinného sa nezaoberal možnosťou posúdenia celkového majetku povinného a možnosti uloženia otcovi povinnosti platiť výživné aj na tvorbu úspor. Povinnosťou súdu je vytvoriť a zistiť reálne možnosti a schopnosti a majetkové pomery otca.

23. Rovnaká životná úroveň samozrejme nespočíva v matematicky rovnakom finančnom zabezpečení dieťaťa a rodiča, teda že rodič a dieťa musia mať k dispozícii rovnakú sumu finančných prostriedkov, pretože sú v zásade potreby dospelého človeka v produktívnom veku rodiča nákladnejšie ako potreby dieťaťa a najmä sú odlišné. Porovnanie životnej úrovne rodiča a dieťaťa je založené na porovnaní dostupnosti uspokojovania potrieb rodiča a potrieb dieťaťa pri danej finančnej dispozícii. O rovnakú životnú úroveň potom pôjde, ak budú potreby rodiča a potreby dieťaťa dostupné rovnakou mierou.

24. Ustanovenie § 63 ods.3 Zákona o rodine týkajúci sa tvorby úspor zakotvuje možnosť danú všeobecnému súdu určiť nadštandardnú výšku výživného, t.j. takú, ktorá zaistí v budúcnosti zvýšené potreby maloletého najmä v súvislosti s jeho vzdelaním, ale napríklad tiež bývaním, zabezpečením zdravotnej starostlivosti o dieťa v prípade určitých zdravotných komplikácií a podobne, ale zároveň bude tiež znamenať v prípade tvorby úspor určitú istotu pre prípad zhoršenia finančnej situácie povinného rodiča (porovnaj uznesenie Ústavného súdu SR z 15.03.2016 sp.zn. III. ÚS 154/2016). Zmyslom a účelom bežného výživného poskytovaného rodičom na základe povinnosti určenej ust. § 62 Zákona o rodine je pokrytie všetkých aktuálnych mesačných potrieb dieťaťa. Súd preto určuje bežné výživné v takej

výške, ktorá bude zodpovedať preukázateľným mesačným výdavkom potrebným na uspokojenie potrieb dieťaťa bez toho, aby po ich uhradení vznikli ďalšie finančné rezervy. Inými slovami bežné výživné nemá slúžiť na vytváranie peňažnej úspory určenej na budúce ešte neexistujúce výdavky dieťaťa, ale na jeho súčasnú spotrebu. Z toho dôvodu sa výživné určené na tvorbu úspor poskytuje nad rámec aktuálnych mesačných potrieb dieťaťa, spravidla za účelom zabezpečenia nákladov na budúce bývanie, štúdium, zdravotnú starostlivosť alebo iné osobitné výdavky presahujúce bežnú spotrebu dieťaťa. Výška sumy, ktorú súd určí na tvorbu úspor závisí predovšetkým od majetkových pomerov povinného rodiča, od jeho schopnosti a možnosti dosahovať príjem, ktorý je tak vysoký, že povinný rodič nebude platiť len bežné výživné, ale sa bude podieľať aj na tvorbe úspor.

25. Pri stanovení rozsahu výživného pre maloleté deti musí súd vyhodnotiť aj kritérium, a to je miera osobnej starostlivosti zo strany oboch rodičov. Otec vo svojom podanom odvolaní namietal, že súd neprihliadol na mieru jeho osobnej starostlivosti pri stanovení výšky výživného. Bude teda úlohou súdu zistiť v rozhodnom období, za ktoré sa určuje a stanovuje výživné, teda do právoplatnosti výroku rozsudku o rozvode manželstva, mieru osobnej starostlivosti otca, a v akom rozsahu pri stanovení výživného na to prihliadol. Zároveň súd pri stanovení rozsahu vyživovacej povinnosti otca v tomto rozhodnom období sa vyrovná s plnením jeho vyživovacej povinnosti, otec namietal, že si plnil svoju vyživovaciu povinnosť, nielen teda platením výživného, ale aj nakupovaním a uspokojovaním potrieb maloletých detí.

26. Neúplné zistenie skutočného stavu veci považuje odvolací súd za nesprávny procesný postup, ktorým znemožnil účastníkom konania, aby uskutočňovali im patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Tento nedostatok zároveň nemožno odstrániť v odvolacom konaní, dodržiavajúc zásadu dvojinstančnosti súdneho konania. V prejednávanom prípade sa de facto presúva dokazovanie na odvolací súd, proti záverom ktorého účastníci konania nie sú oprávnení podať riadny opravný prostriedok.

27. Z tohto dôvodu odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok vo výroku II.III., IV. postupom vyplývajúcom z ust. § 389 ods. 1 písm. b) CSP v spojení s ust. § 2 ods. 1 CMP a vec vrátil súd prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 391 ods. 1, 2 CSP). Po vrátení veci je úlohou súdu nanovo rozhodnúť o výživnom pre maloleté deti zo strany otca komplexné posúdiť majetkové pomery otca, jeho možnosti a schopnosti, súd zistí mieru osobnej starostlivosti oboch rodičov v danom období a vyhodnotí plnenie výživného zo strany otca v rozhodnom období.

28. V novom rozhodnutí súd prvej inštancie rozhodne o rovách prvoinstančného, ako aj odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP).

29. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 zákona číslo 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov § 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolaateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolaateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).